

1

Многу добар тим

НАКРАТКО...

Децата се информираат за основните карактеристики на видовите на мршојадци кои живеат во нивната држава. Тие патуваат до замислено место, каде што живеат сите видови на мршојадци и преку игра учат како мршојадците се надополнуваат едни со други при хранењето.

ЦЕЛ

Учениците се запознаваат со сите видови на мршојадци кои живеат во нивната држава, ја разбираат комплементарноста и заемнозависноста на мршојадците при нивната исхрана, стануваат засегнати за последиците од загубата на мршојадец од регионот.

МАТЕРИЈАЛИ

- Копии од листовите за активности
- Ножички
- Кафена хартија
- Празни листови
- Моливи
- Прожектор
- Презентација за „Многу добар тим“

ВОЗРАСТ

9+ ГОДИНИ

ВРЕМЕТРАЕЊЕ

90 МИНУТИ

ОПИС

Водачот ја проектира презентацијата „Многу добар тим“, која што вклучува слики од четирите видови на мршојадци од државата и **дискутира со децата врз база на следниве прашања:**

- Што забележуваат во врска со главата и вратот на видовите?
- Кој е обликот и големината на клунот на секој од видовите?
- Кои се разликите во главата и клунот на четирите видови?

Водачот ги сече картичките од листот „Приказна за мршојадците“. Секоја картичка има кратка фраза и клучен збор на десната страна долу. Сите фрази заедно прават единствена приказна за мршојадците, додека клучните зборови се „**клучевите**“ кои го откриваат логичкото следство на фразите.

Водачот ги известува децата дека мораат да работат во тимови за да ја „декодираат“ приказната за мршојадците. Членовите на тимот се местат еден до друг и потоа сите тимови се местат за да формираат правоаголник. Секој тим стои

неколку метри оддалечен од другите (5 до 10 метри). Кафена хартија со следните зборови напишани во колона се поставува на еднакво растојание од секој тим:

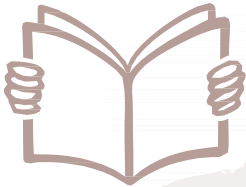
Глад
Грабливец
Колонија
Спуштање
Клун
Пердув
Повици Храна
Канџи
Тишина
Мршојадец
Никој

Секој тим претставува еден мршојадец од четирите мршојадци од нивната држава: Црн мршојадец, белоглав мршојадец, египетски мршојадец, брадест мршојадец (или други соодветни видови). Картичките се делат помеѓу членовите на тимовите. Кога водачот ќе најави еден од клучните зборови, играчите кои го имаат тој клучен збор на своите картички се движат кон кафената хартија и го наоѓаат местото на кое што е напишан зборот, ставајќи ги тесковите на нивните картички по правилен редослед за целосната фраза да биде составена.

Кога ќе завршат, се враќаат на своите позиции. Имаат ограничено време за да ја завршат фразата кое што е претходно договорено (пр. 10 или 20 секунди). Времето го мерат останатите играчи. Доколку не го пронајдат правилниот редослед на фразата на време, играчите се враќаат на своите позиции и чекаат повторно да дојде нивниот ред.

Целта на играта е да се поттикнат тимовите на мршојадци да работат заедно за да создадат приказна која ја прикажува комплементарноста и заемнозависноста на мршојадците во нивната исхрана.

Откако играта ќе заврши, водачот ја чита целата приказна на глас, нагласувајќи ја важноста од присуството на сите видови на мршојадци за време на хранењето.

Доколку има време, некои од децата може да ги залепат картичките на празен лист и да ги додадат интерпукциските знаци кои недостасуваат.

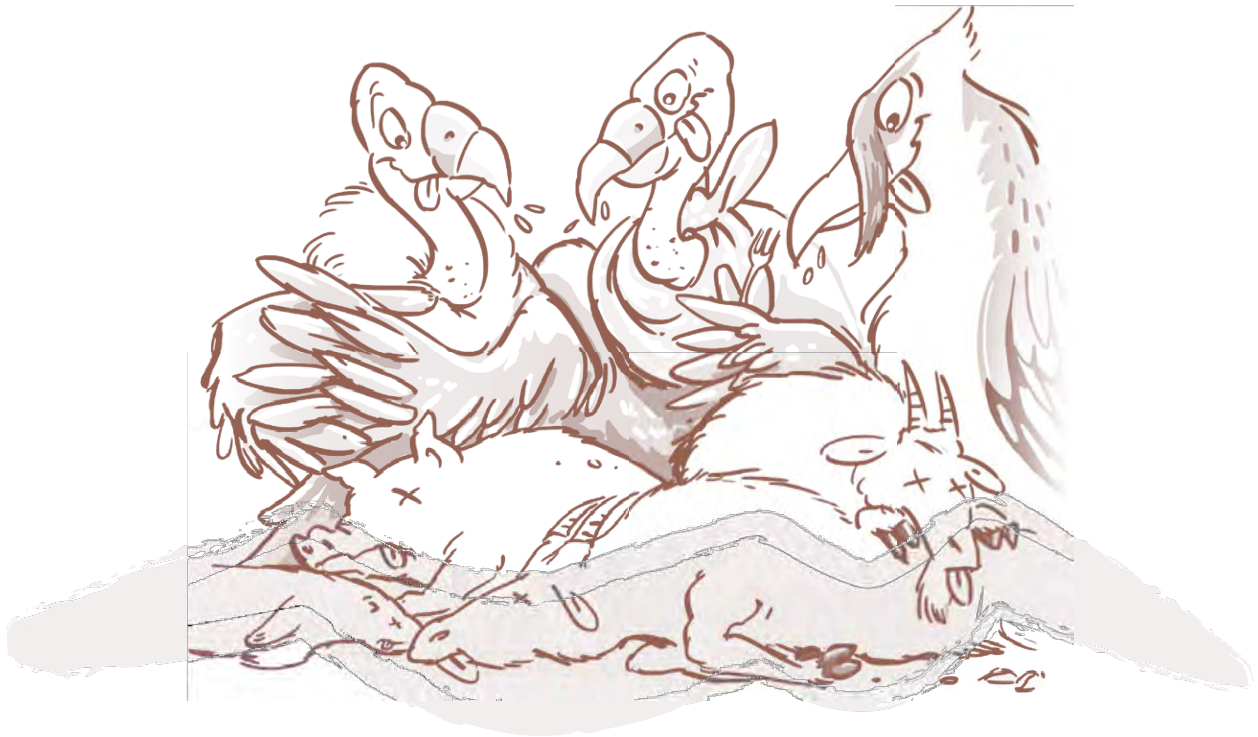
На крај, водачот ги информира децата за распространетоста на мршојадците во нивната држава.

**ИНФОРМАЦИИТЕ
ЗА ОВОЈ ДЕЛ
МОРА ДА БИДАТ
ПОПОЛНЕНИ
ОД СЕКОЈА
ДРЖАВА**

Следи дискусија:

- Кои проблеми сметате дека се појавуваат кога некој вид на мршојадец ќе исчезне?
- Кој од видовите мршојадци е најзасегнат кога друг вид на мршојадец ќе исчезне?

Одговори

ТЕКСТОТ НА ЛИСТОТ ЗА „ПРИКАЗНА ЗА МРШОЈАДЦИТЕ“

Белоглавиот мршојадец го искористи својот неверојатен вид за да се увери дека мазгата не е жива. Беше во право, животното беше мртво. Времето за оброк конечно пристигна! Тој леташе во кругови околу својата храна и своите пријатели - останатите белоглави мршојадци од колонијата пристигнаа веднаш. Еден по еден почнаа да се спуштаат, заземајќи место околу лешот и трпеливо чекајќи да пристигнат силните црни мршојадци. Тие ќе ја завршат тешката работа: со нивниот силен клун можат да ја распараат цврстата кожа на мазгата. Кога пристигна првиот пар на црни мршојадци, белоглавите мршојадци се спремија, ширејќи ги своите крила. Наскоро ќе почнат да се препираат за најдоброто место за стигнување до оброкот. И го сторија тоа. Ги нурнаа нивните долги вратови еден по друг, буткајќи се и скокајќи. Дури и црните мршојадци беа вознемирени додека се обидуваа да ги уживаат другите цврсти делови од животното. Осамен египетски мршојадец стоеше настрана, чекајќи ги своите бучни пријатели да завршат за да може да ги исчисти коските со својот тенок, вешт клун. Легендарниот брадест мршојадец пристигна, навреме секако, единствениот мршојадец кој може да ги изеде коските кои другите ги оставаат. Летна високо и фрли голема коска врз еден камен, слетувајќи веднаш за да ја изеде отворената коскена срцевина.

Приказна за мршојадеците (А)

Картички за
црн мршојадец

Белоглавиот мршојадец го искористи	ГЛАД
Беше во право,	ГРАБЛИВЕ Ц
Тој леташе во	КОЛОНИЈА
Еден по еден почнаа да се спуштаат	СПУШТАЊЕ
Тие ќе ја завршат тешката работа	КЛУН
Кога пристигна првиот	ПЕРДУВ
Наскоро	ПОВИЦИ
И го сторија тоа. Ги нурнаа	ХРАНА
Дури и црните мршојадци беа вознемирени	КАНЦИ
Осамен египетски мршојадец стоеше настрана	ТИШИНА
Легендарниот брадест мршојадец пристигна, навреме секако,	МРШОЈАДЕЦ
Летна високо и	НИКОЈ

Приказна за мршојадците (Б)

Картички за
белоглав мршојадец

својот неверојатен вид	ГЛАД
животното беше мртво	ГРАБЛИВЕЦ
кругови околу својата храна	КОЛОНИЈА
заземајќи место околу лешот и	СПУШТАЊЕ
со нивниот силен клун	КЛУН
пар на црни мршојадци	ПЕРДУВ
ќе почнат	ПОВИЦИ
нивните долги вратови	ХРАНА
додека се обидуваа	КАЌИ
чекајќи ги своите бучни пријатели да завршат	ТИШИНА
единствениот мршојадец	МРШОЈАДЕЦ
фрли голема коска врз еден камен	НИКОЈ

Приказна за мршојадците (B)

Картички за
египетски мршојадец

за да се увери	ГЛАД
Времето за оброк	ГРАБЛИВЕЦ
и своите пријатели – останатите белоглави мршојадци од колонијата	КОЛОНИЈА
трпеливо чекајќи да пристигнат	СПУШТАЊЕ
можат да ја распараат	КЛУН
белоглавите мршојадци се спремија	ПЕРДУВ
да се препираат	ПОВИЦИ
еден по друг	ХРАНА
да ги уживаат	КАЌИ
за да може да ги исчисти коските	ТИШИНА
кој може да ги изеде	МРШОЈАДЕЦ
слетувајќи веднаш за да ја изеде	НИКОЈ

Приказна за мршојадците (Г)

Картички за
брадест мршојадец

дека мазгата не е жива	ГЛАД
конечно пристигна!	ГРАБЛИВЕЦ
пристигнаа веднаш	КОЛОНИЈА
силните црни мршојадци	СПУШТАЊЕ
цврстата кожа на мазгата	КЛУН
ширејќи ги своите крила	ПЕРДУВ
за најдоброто место за стигнување до оброкот	ПОВИЦИ
буткајќи се и скокајќи	ХРАНА
другите цврсти делови од животното	КАНЦИ
со својот тенок, вешт клун	ТИШИНА
коските кои другите ги оставаат	МРШОЈАДЕЦ
отворената коскена срцевина	НИКОЈ